

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานกับ
ความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลในเครือ
กรุงเทพดุสิตเวชการ เขตกรุงเทพมหานคร

สุกฤตา สีบานเย็น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุกฤตา สืบبانเย็น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บาร์มี)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุวดี สกุลกู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บาร์มี)
.....กรรมการ
(ดร.สุวดี สกุลกู)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ปทุมรักษ์)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ 16 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร. สุวดี สกุลคู อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ผู้วิจัยได้รับกำลังใจ ความเมตตาและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลเครือข่ายเขตกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณพยาบาล วิชาชีพทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาล BNH ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษา รวมทั้งท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยในการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณ แม่พรหมมา สิบานเย็น และครอบครัวอัครวิญญูการุณ ทุกคนที่มอบความรัก ความอบอุ่นและเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดของผู้วิจัย ขอขอบคุณ ดร.จิราวุธ เพชรเย็น ที่เป็นแรงผลักดันและช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณมิตรภาพ ความผูกพัน และความเอื้ออาทรของเพื่อนนิสิต หลักสูตรพยาบาล ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ปีการศึกษา 2550 ทั้งภาคพิเศษและภาคปกติ ที่ดูแลและให้กำลังใจ ทั้งในระหว่างการศึกษาและระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

สุกฤตา สิบานเย็น

50920551: สาขาวิชา: การบริหารการพยาบาล; พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ: การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน/ ความสามารถในการตัดสินใจ/ พยาบาลหัวหน้าเวร

สุกฤตา สีบานเย็น: ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานกับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลในเครือกรุงเทพดุสิตเวชการ เขตกรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL CHARACTERISTICS, JOB EMPOWERMENT AND ADMINISTRATIVE DECISION-MAKING ABILITY OF CHARGE NURSES IN HOSPITALS UNDER BANGKOK DUSIT MEDICAL SERVICE, BANGKOK REGION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จุฬาลักษณ์ บารมี, Ph.D., สุวดี สุกฤต, Ph.D., 131 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การได้รับการเสริมพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของพยาบาลหัวหน้าเวร ในโรงพยาบาลในเครือกรุงเทพดุสิตเวชการเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลหัวหน้าเวรที่ปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ในโรงพยาบาลเครือกรุงเทพดุสิตเวชการ เขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 256 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน คือ คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .92 และ .95 ตามลำดับและความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงาน ซึ่งมีค่า KR-20 เท่ากับ .74 ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล และการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูง ส่วนความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก

2. คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลทั้งโดยรวมและรายด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของพยาบาลหัวหน้าเวร ส่วนการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานด้านการได้รับการส่งเสริมสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานโดยรวม ($r = .136$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq .05$

50920551: MAJOR: NURSING ADMINISTRATION; M.N.S.
(NURSING ADMINISTRATION)

KEYWORDS: JOB EMPOWERMENT/ ADMINISTRATIVE DECISION-MAKING ABILITY/
CHARGE NURSE

SUKHITTA SEEBANYEN: RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL
CHARACTERISTICS, JOB EMPOWERMENT AND ADMINISTRATIVE DECISION-
MAKING ABILITY OF CHARGE NURSES IN HOSPITALS UNDER BANGKOK DUSIT
MEDICAL SERVICE, BANGKOK REGION. ADVISORY COMMITTEE: JULALUK
BARAMEE, Ph.D., SUWADEE SAKULKOO, Ph.D. 131 P. 2010.

The purpose of this research was to study the relationships between personal characteristics, job empowerment and administrative decision-making ability of charge nurses in hospitals under Bangkok Dusit Medical Service, Bangkok region. The sample was 256 professional nurses working in hospitals under Bangkok Dusit Medical Service, Bangkok region. Research instruments were 3-part questionnaires including personal characteristics, job empowerment with Cronbach's alpha coefficients of .92 and .95 respectively, and administrative decision-making ability with KR-20 coefficient of .74.

The research findings were:

1. Charge nurses in hospitals under Bangkok Dusit Medical Service had mean scores for personal characteristics and job empowerment at high level whereas the mean of administrative decision-making ability was at the highest level.
2. All dimensional and total scores of personal characteristics were not related to administrative decision-making ability of charge nurses. Significant relationships were found between, opportunity-dimensional score of empowerment and personnel administrative scores of administrative decision-making ability ($r = .136$) at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทบาทหน้าที่ของพยาบาลหัวหน้าเวร.....	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ.....	17
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงาน.....	29
โรงพยาบาลในเครือกรุงเทพดุสิตเวชการ.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	57
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ได้แก่ ความมั่นใจ ความมีเหตุผล ความยืดหยุ่น ความเพียรพยายาม รายชื่อ รายด้าน และ โดยรวม	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน รายชื่อ รายด้าน และ โดยรวม.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหาร จำแนกตามการบริหารงาน รายด้าน และ โดยรวม.....	71
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การได้รับ การเสริมพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหาร งานของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลในเครือกรุงเทพดุสิตเวชการ เขตกรุงเทพมหานคร.....	71
5 สรุป และอภิปราย.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	85
ข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้.....	85
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก.....	102
ภาคผนวก ข.....	104
ภาคผนวก ค.....	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงพยาบาล.....	54
2 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ.....	58
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (N=256).....	62
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ ในด้านความมั่นใจ (N=256).....	63
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ ในด้านความยืดหยุ่น (N=256).....	64
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ ในด้านความมีเหตุผล (N=256).....	65
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ ในด้านความเพียรพยายาม (N=256).....	66
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยด้านการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (N=256).....	67
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเป็นรายข้อ ในด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร (N=256).....	67
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเป็นรายข้อ ในด้านการได้รับการส่งเสริมสนับสนุน (N=256).....	68
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเป็นรายข้อ ในด้านการได้รับทรัพยากร (N=256).....	69
12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเป็นรายข้อ ในด้านการได้รับโอกาส (N=256).....	70
13 ค่าคะแนนเต็ม ร้อยละและระดับคะแนนความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานการณ์ที่พบบ่อย (N=256).....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ด้านความ มั่นใจ ความยืดหยุ่น ความมีเหตุผล ความเพียรพยายาม และการได้รับการเสริมสร้าง พลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการตัดสินใจด้านการบริหารงานของพยาบาล หัวหน้าเวร.....
	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ.....	30